

Modekoning Max Mara
bouwt al vijftig jaar
aan opmerkelijke
kunstcollectie

Max Mara,

In de bescheiden gemeente Reggio Emilia, tussen Parma en Bologna, staat het hoofdkwartier van het Italiaanse modehuis Max Mara. Stichter Achille Maramotti had een zwak voor moderne kunst, die hij onderbracht in het voormalige bedrijfsgebouw. De *Collezione Maramotti* is vanaf volgende week in Maison Particulière in Brussel te zien. **Eric Rinckhout**

Toeristen stoppen zelden in Reggio Emilia. De gemeente wordt immers overvleugeld door veel bekendere burens als Parma, Modena en Bologna. Nochtans heeft het authentiek gebouwen Noord-Italiaanse stadje meer dan één *claim to fame*: de Italiaanse driekleur werd er ontworpen – een museum is daaraan gewijd –, in de Galleria Parmeggiani wandel je weer de negentiende eeuw binnen, het imposante operagebouw uit 1857 domineert de Piazza Vittoria en er is de indrukwekkende kunstverzameling *Collezione Maramotti*, die een uitstekend overzicht biedt van de artistieke tendensen in Italië, Duitsland en Amerika vanaf 1945.

Maar waarom is het modehuis Max Mara – een luxemerkt met zo'n 2.200 winkels in negentig landen – ooit in het weinig mondaine Reggio Emilia neergestreken? Het antwoord is simpel: de moeder van Achille Maramotti had er een naai-school. De streek staat trouwens al lang bekend voor haar textielproductie.

Achille Maramotti (1927-2005) richtte zijn modehuis Max Mara op in 1951 en liet enkele jaren later een open, revolutionair, multifunctioneel en transparant gebouw ontwerpen, een betonnen maar veder-

licht ogend complex waarin alles ondergebracht was, van patroonontwerp tot kledingproductie.

In 2003 verhuisde Max Mara naar een ruimer pand net buiten Reggio Emilia, terwijl de oorspronkelijke fabriekshal een nieuwe functie kreeg: ze werd een particulier museum voor moderne en hedendaagse kunst, dat in 2007 de deuren voor het grote publiek opende.

Want Achille Maramotti had een passie voor kunst. Vanaf de jaren 1960 bouwde hij aan een verzameling die de jongste trends na 1945 moest weerspiegelen. In zijn keuze liet hij zich bijstaan door zijn goede vriend en kunstenaar Claudio Parmiggiani, van wie de collectie ook enkele topwerken bezit.

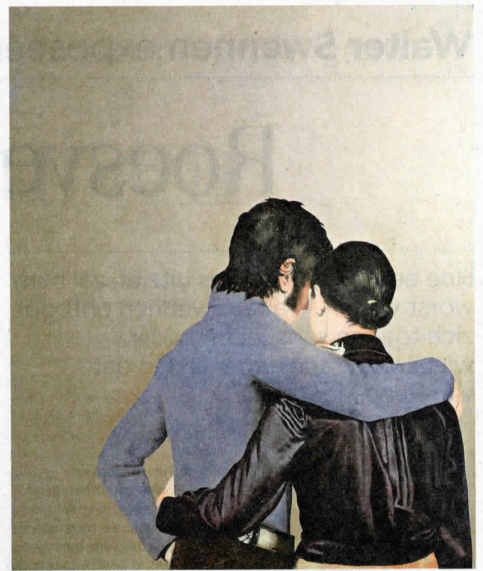
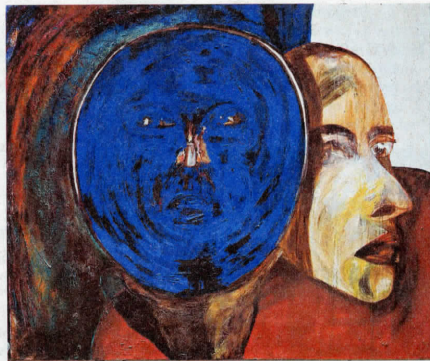
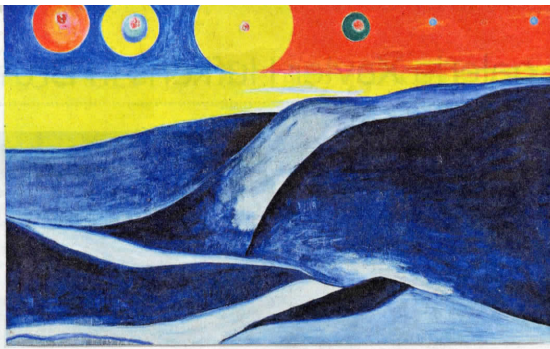
Aanvankelijk hingen de werken gewoon in de gangen en gemeenschappelijke ruimten van de fabriek. "Achille Maramotti wilde op die manier een stimulerend klimaat creëren voor de modeontwerpers die aan het werk waren voor Max Mara, en tegelijk de wisselwerking versterken tussen artistieke

● **Buch** (*The Secret Life of Plants*), 2002, van Anselm Kiefer. © RV

DRUNK

● Vlnr: *La cucina di Dioniso*, 1980, van Sandro Chia; *Drunk* (W6), 1990, van Christopher Wool; *Giorni del secolo nuovo con astri fatati*, 1983-1994, van Nicola De Maria; *Untitled*, 1983, van Francesco Clemente; *Lui e Lei abbracciati*, 1968, van Michelangelo Pistoletto. © COLLEZIONE MARAMOTTI

modehuis én kunsttempel

zicht op enkele van de 200 kunstwerken die de Collezione Maramotti rijk is. © RV

iteit en industrieel design',
llectiedirecteur Marina

was ervan overtuigd dat
n mode twee verschil-
laars waren, die elkaar toch
eden. En hij was vooral
esseerd in de manier
o kunstenaars en modeont-
s nieuwe wegen verken-

In Reggio Emilia zijn constant
tweehonderd kunstwerken ten-
toongesteld van zo'n 120 kunst-
naars. Het parcours begint met
enkele peetvaders van de heden-
daagse kunst: Francis Bacon, Jean
Fautrier, Cy Twombly en Lucio
Fontana. De Italiaanse arte
povera is sterk vertegenwoordigd.

De term 'arme kunst', die in
1967 bedacht werd door de
Italiaanse kunsthistoricus en -criticus
Germano Celant, slaat op de
eenvoudige materialen die
in vaak indrukwekkend
grote installaties van
onder meer Giovanni
Anselmo, Mario Merz en
Jannis Kounellis gebruikt
worden.

De daaropvolgende
Transavanguardia wilde
in de jaren 1970 en 1980
opnieuw emotie en plezier
in de kunst brengen.
Er hangen explosieve, ste-
vig geborstelde schildere-
rijen met heus kleuren-
vuurwerk van Sandro Chia,
licht surreëel en krachtig
werk van Enzo Cucchi en
surrealistische gruwel van
Francesco Clemente.
Een pure ontdekkings-

tocht, die mooi omkaderd wordt
met werken van Gerhard Richter,
Anselm Kiefer, Sigmar Polke, Eric
Fischl, Julian Schnabel, Alex
Katz, Jean-Michel Basquiat en
Barry X Ball. "Achille Maramotti
wilde in zijn collectie een zo ruim
mogelijk beeld van de actuele
kunst geven, maar het is duidelijk
dat hij toch het meeste van schil-
derkunst hield", zegt Marina
Dacci.

De kunstverzameling wordt
nog altijd verder uitgebreid door
de kinderen van Achille
Maramotti, die op dit moment de
leiding hebben over Max Mara.
Maar de *Collezione Maramotti* is
méér dan een verzameling kunst-
werken: ze herbergt ook een
indrukwekkende kunstbiblio-
theek en -archief. Afgezien van de
tijdelijke tentoonstellingen, wor-
den jaarlijks één of meerdere
opdrachten gegeven aan kunst-
naars om een werk ter plaatse te
creëren.

Zeer aparte zuil

Zo is nog tot 28 september een
nieuwe installatie van Mark
Manders te zien: *Cose in Corso*,
een werk dat de Nederlandse,
maar al lang in België verblij-

**'De oprichter
van Max Mara
was ervan
overtuigd dat
kunst en mode
twee
verschillende
talen waren,
die elkaar toch
beïnvloeden'**

MARINA DACCÌ
COLLECTIEDIRECTEUR

vende kunstenaar omschrijft als
"een ruimtelijk schilderij".
Opmerkelijk is dat Manders voor
het eerst veel kleur toelaat in zijn
sculpturale installatie.

Manders oogste vorig jaar
veel lof voor zijn totaalwerk in
het Nederlandse paviljoen op
de Biënnale van Venetië.
Bovendien wordt om de twee jaar
de Max Mara Art Prize for

● Achille Maramotti,
oprichter van Max Mara. © RV

Women uitgereikt, in samenwer-
king met de Londense
Whitechapel Gallery. De prijs wil
jonge Britse kunstenaressen aan-
moedigen.

In Reggio zelf steunt
Maramotti de ontwikkeling van
kunst in de openbare ruimte: in
de gemeentelijke bibliotheek
heeft Sol LeWitt een kleurige pla-
fondschildering gemaakt, in de
kathedraal is werk van Jannis
Kounellis, Claudio Parmiggiani
en Ettore Spalletti te zien, terwijl
Luciano Fabro een wel zeer
aparte zuil ontworpen heeft voor
een gaanderij van de universiteit.

Dat de *Collezione Maramotti*
internationaal zeer naar waarde
wordt geschat, blijkt uit de presti-
gieuze Whitney Prize, waarmee
de kunstcollectie zopas werd
onderscheiden: een prijs die gaat
naar stichtingen die Amerikaanse
kunst en erfgoed steunen.

In het Brusselse Maison
Particulière zullen twintig wer-
ken uit de *Collezione Maramotti* te
zien zijn, samen met werk uit drie
andere privéverzamelingen. Het
thema is *Weerklank(en)*, in meer
dan één betekenis van het woord.

**Collezione Maramotti, Via
Fratelli Cervi 66, Reggio
Emilia, Italië. Do-zo. Gratis.
Reserveren is noodzakelijk.
www.collezionemaramotti.org.
Resonance(s)/Weerklank(en)
van 24 april tot 29 juni in
Maison Particulière,
Kasteleinstraat 49, Brussel.
www.maisonparticuliere.be**

Kunstige modemerken

**Max Mara is niet het
enige grote 'merk' dat
een omvangrijke kunst-
collectie heeft uitge-
bouwd.**

● Modehuis Prada pre-
senteert zijn kunstcollec-
tie tijdens de Biënnales
van Venetië in het ba-
rokke stadspaleis Ca' Cor-
ner della Regina. Miuccia
Prada verzamelt al sinds
1993: van Anish Kapoor
en Jeff Koons tot Louise
Bourgeois en Blinky Pa-
lermo. Lente 2015 moet in
Milaan de kunsthall van ar-
chitect Rem Koolhaas
klaar zijn.

● In Parijs opent dit na-
jaar de Fondation Louis
Vuitton haar kunsttempel.
Ontwerper is Frank Gehry.
Het Franse handtassen-
merk heeft op de
Champs-Élysées al een
tijdlang een Espace waar
tijdelijke exposities wor-
den georganiseerd.

● Nog in Parijs viert de
Fondation Cartier haar
dertigjarige bestaan. De
stichting vervulde in 1984
een pioniersrol. Het ge-
bouw is een ontwerp van
Jean Nouvel, het Franse
juwelenmerk wil vooral ar-
tistische creatie aanmoedi-
gen en bezit een collectie
met meer dan duizend
werken.

● De Franse zakenman
François Pinault is eigen-
aar van FNAC, de mode-
huizen Gucci en Yves
Saint Laurent en veiling-
huis Christie's. In Venetië
heeft hij twee indrukwek-
kende musea voor heden-
daagse kunst opgericht:
in Palazzo Grassi en Punta
della Dogana toont hij
werk van Tuymans, Borre-
mans, Marlene Dumas,
Jake en Dinos Chapman,
Thomas Schütte, Jeff
Koons et cetera. (ER)

Fashion king Max Mara has built up a striking collection of art over the past 50 years

Max Mara

The headquarters of the Italian fashion company Max Mara are located in the modest region between Parma and Bologna. The founder Achille Maramotti had a weakness for modern art, that he collected in his former company premises. The Collezione Maramotti will be on show from next week in the Maison Particulière in Brussels.

by Eric Rinckhout

Tourists rarely stop in Reggio Emilia. The town is always passed over for more famous neighbours such as Parma, Modena and Bologna. And yet, this Northern Italian little town that has retained all its authenticity, has more than one claim to fame. The Italian 'Tricolore' flag was created here and there is even a museum dedicated to it; in the Galleria Parmeggiani you find yourself entering the 19th century; the imposing opera house that was built in 1857 dominates the Piazza Vittoria and there is also the impressive art collection - the Collezione Maramotti that provides an outstanding overview of the artistic trends in Italy, Germany and America from 1945.

But why did the fashion house Max Mara, a luxury brand with around 2.200 stores in 90 different countries, end up in the rather unsophisticated Reggio Emilia? The answer is simple: Achille Maramotti's mother ran a sewing school there. The region has enjoyed a wide reputation for a long time in fact for its textile production.

Achille Maramotti (1927 – 2005) set up his fashion house Max Mara in 1951 and a few years later had an open, revolutionary, multi-purpose and transparent building designed, a concrete complex with a feather-light appearance which housed all the different phases of the production process from pattern designs to final manufacture of the garments.

In 2003, Max Mara relocated to more spacious premises just outside of Reggio Emilia and the original manufacturing hall was given a new designation: it was converted into a private museum for modern and contemporary art that opened its doors to the public in 2007.

Because Achille Maramotti was passionate about art. He started building up his collection in the Sixties. A collection that reflected all the different trends to appear after 1945. He was assisted in his choices by his good friend the artist Claudio Parmiggiani. The collection in fact includes a number of the latter's most important works.

In the beginning the paintings were simply hung in the corridors and the common areas of the factory. "Achille Maramotti's aim was to create a stimulating climate for fashion designers who were working for Max Mara, and at the same time to reinforce the interaction between artistic creativity and industrial design", the collection director Marina Dacci explained to us.

"He was convinced that art and fashion were two different languages, that nevertheless influenced each other. And he was above all interested in the way artists and fashion designers discovered new avenues to take."

The works of around 120 artists are on show in the permanent exhibition in Reggio Emilia. The circuit starts with a few godfathers of contemporary art: Francis Bacon,

Jean Fautrier, Cy Twombly and Lucio Fontana. The Italian 'arte povera' is also strongly represented.

The term 'arte povera' that was first coined in 1967 by the Italian art historian and critic Germano Celant, refers to the simple materials that were often used in impressive large-scale installations by Giovanni Anselmo for instance, or Mario Merz and Jannis Kounellis.

The aim of its successor - the Transavanguardia movement - in the Seventies and Eighties was to reinstate emotion and pleasure in art. In the museum visitors can see paintings with explosive, firm brush strokes with a huge firework of colours by Sandro Chia, slightly surreal and powerful works by Enzo Cucchi and a surrealistic dark pieces by Francesco Clemente.

A pure voyage of discovery, that is perfectly accompanied by works by Gerhard Richter, Anselm Kiefer, Sigmar Polke, Eric Fischl, Julian Schnabel, Alex Katz, Jean-Michel Basquiat and Barry X Ball. "Achille Maramotti wanted to create as broad a picture as possible of the latest art in his collection, but it is clear that what he loved most of all were paintings", Marina Dacci tells us.

Achille Maramotti's children who currently run Max Mara continue to add pieces to the collection. But the Collezione Maramotti is more than a collection of works of art: it is also home to an impressive library of art books and archives. Apart from the temporary exhibitions, one or more assignments are given each year to artists who have to create a work on site.

A very individual column

For instance, visitors to the museum will be able to see a new installation by Mark Manders until 28 September: *Cose in Corso*, a work that the Dutch artist, who has lived a long time now in Belgium, describes as "a spatial painting".

It is striking that Manders has used a lot of colour in his sculptural installation.

Last year Manders received great accolades for the whole selection of work that he presented in the Dutch pavilion of the Venice Biennale.

Every two years Max Mara awards the Max Mara Art Prize for Women in cooperation with the London Whitechapel Gallery. The prize was conceived to encourage young British female artists.

In Reggio itself, Maramotti supports the development of art in public spaces: in the district library for instance, Sol LeWitt has made a colourful ceiling painting, the works of Jannis Kounellis, Claudio Parmiggiani and Ettore Spalletti can be seen in the cathedral while Luciano Fabro has designed a very unusual column for a corridor of the university.

The Collezione Maramotti enjoys great international fame as is witnessed in the prestigious Whitney Prize recently awarded to the art collection: a prize that is awarded to foundations that support American art and heritage.

In the Brussels Maison Particulière, visitors will be able to see 20 works of art from the Collezione Maramotti together with works from three other private collections. The theme is resonance(s), in more than one sense of the word.